

MAGYARÁG

1940. Mai 1
IX. No. 119

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDÉNÉ

Alapította:
PÁSZTOR EDE ORADEA

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyeztve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Mussolini

megegerősítette a Berlin-Róma tengelyt

A legutóbbi „örségváltás“-kor elejtett németbarát Dino Alfietit nevezték ki berlini olasz követé

Berlin (DNB). Az olasz kormány Dino Alfierit, Olaszország eddigi szentszéki követét Berlinbe nagykövetté nevezte ki. Attolico jelenlegi követ helyére, aki visszatér Rómába és a Szentszéknél átveszi Alfieri helyét. Alfieri kinevezését rendkívüli jelentőségűnek mondják.

Az olasz lapok szerint Alfieri kinevezése még jobban megerősíti ama kapcsolatokat, amelyek jelen pillanatban fenállanak Német

ország és Olaszország között. A lapok utalnak arra, hogy Alfieri, amikor a nemzetnevelésügy élén állott, ebben a minőségben igen sokat tett a két nemzet szellemi kapcsolatainak a kiépítését illetőleg. Alfieri miniszter korában igen sűrűn tett látogatásokat a német fővárosban. Attolico követ viszont igen sokat munkálkodott a tengely létrehozása körül. Alfieri ezzel szemben legalapvetőbb ismerője a tengely politikájának.

Angol gazdasági bizottság utazik Rómába

London (Reuters). Az angol félhivatalos távirati iroda jelentése szerint Halifax lord angol külügyminiszter az olasz-angol gazdasági tárgyalásokat illetőleg hosszas megbeszéléseket folytatott Bastianini londoni olasz nagykövettel. A közeli napokban angol gazdasági bizottság utazik Rómába.

Háromezer angol katonát elfogtak a németek

Berlin (DNB). A hivatalos német jelentés és a következőképpen hangzik: a német hadsereg a repülőgépek támogatása mellett folytatja tovább tervszerű előnyomulását. A repülőgépek beleavatkoznak a földön folyó harcokba.

Az ország belsejében hat úteget foglaltak le és német kézre került egy dinamitgyár.

Az ellenség ellenállása igen makacs, de nem tudja megakadályozni a német előnyomulást. A nyugati norvég partok mentén a német repülőgépek egy angol cirkálót súlyosztettek el. Három ellenséges repülőgép elpusztult. Két német gép nem tért vissza a bázisára. A nyugati frontról nincs semmi jelenténi való. Egy másik jelentés kitér arra, hogy a Stavanger körüli harcokban a németek 157 tisztet és 2921 főnyi angol katonát fogtak el. Légitalálatt ért két cirkálót és két szállító hajót.

Két német gépet lelőttek a norvégek

Páris (Havas). A francia távirati iroda „valahonnan Norvégiából” jelzéssel jelentést közöl, amely szerint Numendall és Harangsdal közelében a norvég erők visszavonták a német gépet lelőttek. Három súlyosan megsebesítettek.

Stockholm (Stefani). Az olasz távirati

A háború lényeges szakaszába lépett mondotta Sir Samuel Hoare angol légügyi miniszter

(London. Havas). Sir Samuel Hoare légügyi miniszter szombaton este rádióbeszédben válaszolt Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter nyilatkozatára. Rendkívüli élehangú rádióbeszédében kijelenti, — hogy a szövetségesek nem szöttek összeesküvést egy szövetséges állam ellen sem.

— Az új arcvonalon — mondotta minden rendelkezésre álló erőforrást szembeállítunk az ellenséggel. Senkinek se legyenek illúziói. A háború most lényeges szakaszába lépett, erőteljes tevékenység indult meg. Ha az eléünk háruló feladat világos is, az nem jelenti azt, hogy könnyű is. Ezt a feladatot áldozatok nélkül nem tudjuk végrehajtani.

Pittman szenátor beszéde

Washington (Reuters). — Adams professzor egy beszélgetés során sikraszállt amellett, hogy a semlegességi törvényt alapvetően vizsgálják felül, tegyék lehetővé a háborúban lévő országok kormányainak bankhitelek nyújtását s amerikai lobogó alatt valamennyi európai ország hajói ismét közleghessenek a tengeren. Pittman szenátor szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, azt hiszi, hogy a szövetségeseknek elegendő pénzügyi tartalékuk van két évre, hitelek igénybevétele nélkül és a magáról részéről nem hiszi, hogy a háború ennyi ideig tartana.

A legfőbb haditanács ülése

London (Reuters). A miniszterelnökség szombaton a következő hivatalos közleményt adta ki:

A legfelsőbb haditanács kilencedik összejövetelét Londonban április 27-én tartotta meg. Franciaországot Reynaud, Daladier, Campinichi és Laurent-Eynac képviselték, Corban, Gamelin tábornok részvételével. Nagybritanniát Chamberlain, Halifax, Churchill, Stanley és Hoare képviselték Sir Alexander Cadogan, Sir Edmund Ironside, Sir Cyril Nevill, Sir Ludley Pund részvételével. A lengyel, illetőleg norvég kormányok londoni képviselői szintén résztvettek a megbeszéléseken. Az összejövetel folytatása volt a Párisban korábban tartott megbeszélésnek. A Downing Street 10. szám alatt tartott rövid ülésen a tanács egyhangúan állást foglalt a háború mostani fázisából folyó kérdések egész sorában. A tanács megvizsgált különféle helyzeteket, amelyek a közeli jövőben előállhatnak és megbeszélte az ezekkel kapcsolatban tervezett intézkedéseket.

Horthy Miklós a legnagyobb magyar kitüntetést ajándékozta Pál jugoszláv régenshercegnek

(Budapest MTI). Bakács Besenyei Jenő báró, Magyarország belgrádi követe felkereste Pál jugoszláv régensherceget és kifejezte Horthy Miklós Magyarország kormányzója nevében szerencsekívánatait a régensherceg 47-ik születésnapja alkalmából és átnyújtotta a magyar érdemrend nagykeresztjét a láncsal.

GLEIST HORSTENAU TELEKINÉL

(Budapest.) Gleist Horstenau tábornokot, házi dolozőszobájában kihallgatáson fogadta. A német-magyar társaság elnökét gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök képviselője.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26—május 6.

1500 kiállító. — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tőzsde

50% utazási kedvezmény

Ervényes a MAV vonalain: odautazásra április 16-tól május 6-ig, visszautazásra ápr. 26-tól május 16-ig.
a CFR vonalain: a visszautazásra április 26-tól május 11-ig.

Magyar vízum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a m. kir. követség és a m. kir. konzulátusok után személyenként 250 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a Románia Utazási Iroda és a Wagons-Lits Cook iroda összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőinél. — A vásárigazolvány ára 120— Lei.

Husvételi ajándékokat osztott ki a katonák között dr. Tataru Coriolan helytartó

(Oradea—Nagyvárad). dr. Tataru Coriolan Somes tartomány helytartója családjával együtt a husvétli ünnepeket Nagyváradon töltötte. A helytartó

husvétli ajándékokat osztott ki a garnizon katonái között.

Egy egész teherautó-rakomány hozta a tartomány ajándékait a határokat őrző katonáknak: 10 ezer darab szappant, 10 ezer levelezőlapot, több ezer könyvet, dohányt, gyufát, ceruzákat, 100 kgr. szalámit, stb.

A helytartó utjának első állomása Nagyváradra vezetett. Itt tiszti küldöttség fogadta. A helytartó a felsorakozott csapatok előtt rövid, lelkes beszédben vázolta a tartomány lakosságának határtalan szeretetét a katonák iránt, majd kiosztotta az ajándékokat. Ezután Élesd következett, ahol a templom építő katonákhoz intézett lelkes beszédet a helytartó. Az ajándékok kiosztása után itt külön ajándékokat hagyott hátra a felsőtopaiaknak is. Alsólugason és Orvenden szintén kiszállott a helytartó és ajándékokat osztott ki.

Szombat este félhatkor érkezett meg

Nagyváradra a helytartó, családja és kísérete. A Park szállóban szállott meg, ahol a hatóságok fogadták. Éjfélkor dr. Tataru Coriolan és családja résztvett a feltámadási misén.

Vasárnap délelőtt a helytartó kabinetfőnöke Serban Paul, sajtófőnöke Teofil Bugnariu, valamint Todoru Valér prefektus, dr. Gherman Victor alpolgármester és Gritta Ovidiu rendőrkezes társaságában végiglátogatta az összes kaszárnyákat. A legénység számára az udvaron terítettek, a tisztek és a legénység diszbeöltözve várta a magas vendéget.

A királyi helytartó valamennyi kaszárnyában rövid beszédet intézett a katonákhoz, akiknek ajándékot osztogatott.

A helytartó ezután a katonák ebédjét megízlelte, husvétli tojást hozatott velük és érdeklődött ügyes-bajos dolgaik iránt.

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó beosztásaira a garnizon tisztikara és a katonák nevében Ghinerariu tábornok a divízió parancsnoka válaszolt, köszönetet mondva az ajándékokért és őfelségét illetve.

elnöke dr. Pop Romulus ügyvéd, Joseph de Montemira ny. ezredes, dr. Vostinar János a tartalékos tisztek elnöke, Gaiculescu Aspasia, az Oltea Doamna lányliceum igazgató-nője, Roman Romulus a Banca Nat. igazgatója, Anastasiu Constantin tanügyi inspektor, Bancila Georghe megyei főmérnök, dr. Candrea Ioan közjegyzői kamara dékánja, dr. Gherman Victor alpolgármester, dr. Pop Alexandru sebészfőorvos, Lupşa Stefan teológiai rektor, Macarie Constantin állomásfőnök, Magharia Nicolae Cfr. inspektor, Bucsa Gheorghe csendőrszárnyparancsnok, Marita Joachim a Munkakamara elnöke, Schuster Ludwig német konzul, Gritta Ovidiu rendőrkezes, Ghinerariu Nicolae tábornok, Maltezeanu Mihály ezredes a hadkiegészítő parancsnoka, Constantin ezredes vezérkari főnök, Petruc Teodor a csendőrkisegítő parancsnoka, Catana Mauritiu a Gojdu liceum igazgatója, Seitan Ionel, bankigazgató, dr. Triff Titus, dr. Bledea Vasile, Szirmai Lajos gyárigazgató Papoudoff Geo bankigazgató, Gavra Alexandru főmérnök Szemere Miklós bankigazgató, Gabrielescu Vasile gyárigazgató, Steiner Jenő gyárigazgató dr. Markovits Manó, dr. Soós István, dr. Thury Kálmán, Diamanstein Mihály sörgyár igazgató, Dumitrescu Gheorghe képviselő, dr. Roxin Teodor a Casa Națională elnöke, Bancila Ioan volt prefektus, dr. Costa Romulus főorvos, dr. Rusdea Nicolae főorvos, Niste Jacob, Georgescu Alexandru, dr. Dumitreanu Zeno főorvos, Cioloca Emil pénzügyigazgató Cadariu Emil pénzügyigazgató, dr. Nonu Alexandru pénzügyi inspektor, dr. Tamaian Coriolan görög katolikus teológiai rektor, dr. Zigre Miklós volt miniszter és dr. Popovici Peter volt prefektus a NUF elnökei dr. dr. Mocan Nicolae, dr. Maior Nicolae dr. Matei Ioan, Barna Augustin, Neagu Traian a MFront titkárai, R. Berde Mária, Tabéry Géza, Tibor Ernő festőművész, valamint az összes nagyváradai lapok szerkesztői.

A királyi helytartó és felesége rendkívül szívélyes házigazdának bizonyultak. Gazdag büffé és zenekar várta a meghívottakat. Minden meghívottal külön-külön beszélgettek és a fényképezőgépek szüntelenül működtek. A vendégekkel csoportosan fényképezett le magát a helytartói pár. A tartomány vezetője igazi charmeur módjára a tekintélyt és a közvetlenséget oly szerencsésen tudta párosítani, hogy minden vendég a legjobb impressziókkal távozott a Casa Naționalából.

Dr. Tataru Coriolan helytartó családjával és kíséretével együtt Feketeerdőre tett kirándulást Szemere Miklós bankigazgató kalauzolásával.

A helytartói pár teáján a román és kisebbségi társadalom notabilitásai vettek részt

Délután 6 órakor a Casa Națională összes termeiben dr. Tataru Coriolan királyi helytartó és neje teát adtak, amelyre a város román és kisebbségi notabilitásai meghívást kaptak. A helytartói pár gesztusa éppen a többségi és a kisebbségi társadalom egymáshoz való közeledésnek gondolatát propagálta. A meghitt, bensőséges hangulat, amely az összejövetelen uralkodott — pozitíven, szinte családiassá avatta a helytartói pár „Sive o clock”-ját.

A királyi helytartó és bájos ifjú feleségének Todoru Valér prefektus mutatta be a vendégeket.

A teára a következők kaptak meghívást:

Dr. Popovici Nicolae ortodox püspök, dr. Frențiu Valér görögkatolikus püspök, Molnár Kálmán római katolikus püspöki helynök, Sulyok István ref. püspök, Materny Imre evangélikus főesperes, Csernák Béla ref. püspökhelyettes, dr. Konrád Béla a neo-ig. izr. hitközség elnöke, Ullmann István

az ortodox izr. hitközség elnöke, dr. Vasvári Alexandru táblai főügyész Neculescu Aurel, vezetőügyész, Filipescu Constantin táblai főelnök, Bolcas Augustin törvényszéki főelnök, Constantin Tanase nemzeti gárda-parancsnok Andru Virgil képviselő, dr. Hascas Alexandru állategészségügyi inspektor, dr. Filip Alexandru tisztifőorvos, dr. Nemes Alexandru bábaképezői főorvos, Simon Lucir országőrpáncsnok, Felea Victor országőrpáncsnok, dr. Popa Teodor az Astra

Május 10-től drágább lesz a külföldre szóló postaküldemények díja

(Bucuresti.) A postavezérgazgatóság hivatalos közleményben hozta a közönség tudomására, hogy az aranyfrank egyenértékű május 10-től kezdve 75 lejben állapította meg. Ennek következtében a külföldi postai díjszabás jelentősen módosult. Május 10-től egyszerű levél 20 grammig Törökországba és

Jugoszláviába 12 lej, a többi országokba 15 lej, egyszerű vagy illusztrált levelezőlap 8, illetve 10 lej, névjegykártya 2 illetve 4 lej, üzleti nyomtatványok, körlevelek 50 grammként 3, illetve 4 lej, legkisebb illeték 4, illetve 8 lej. Ajánlási díj 12, illetve 16, expressz díj mindkét csoportban 32 lej.

Politikai merénylet Sanghájban

(Sangháj). Négy merénylet kézigrántókat dobott az Evening Post amerikai újság nyomdájába. Az Evening Post ismeretes arról, hogy rokonszenvezik a csungkingi kormánytal. Az elmúlt hat hónapban három merényletet követte el a lap ellen.

Eladó egy alig használt 510-es és egy gel ellátott levelekre válaszoló. Fajbaromfi 800-as csibeköltetőgép. Csak válaszbélyegtenyészet. Oradea, Str. Franceza 12.

Rövidesen megkezdik a Moszkva és Odessza közötti csatorna építését

Szovjetország nagy tevékenységet fejt ki úthálózatának, főleg csatornáinak kiépítésében.

Nemrég fejezték be a 270 kilométer hosszú, úgynevezett Nagy Fergana csatorna építését Üzbekistan tanácsköztársaságban. Ennek a csatornának tisztán gazdasági jelentősége van. A közlekedésen kívül a Fergan-szeppe öntözésére is szolgál, hogy ott gyapotot lehessen majd termelni.

A Fergana csatorna a nagy programnak azonban csak kis része. Sokkal nagyobb figyelmet szentelnek Szovjetországban a stratégiai vízhálózat kiépítésének, amely valóban igen nagyszabású munka és részben már el is készült.

A nagy terv vezérgondolata: az egyesült tanácsköztársaságok fővárosát, Moszkvát, öt tenger, a Kaspi-, Fekete-, Azovi-, Fehér- és Keleti tenger (Finn-öböl) központi kikötőjévé tenni. Ezáltal akarják elérni, hogy például a Fekete-tengerről, vagy a Keleti tengeről az Északi jéges tengerre felvizeken — vagyis csatornákon át lehessen könnyű cirkálókat, torpedórombolókat, tengeralattjárókat és torpedónaszádokat küldeni oda, ahol éppen szükség van rájuk.

A csatornáknak Szovjetországban nagy jelentőségük van. Az óriási kiterjedésű birodalomnak van ugyanis a legnagyobb-

számu tengeralattjáró flottája. Ezeket és más könnyű egységeket a szigorú tél kivételével, midőn a csatornák befagyag a mesterséges víziúton tolhatják át egyik tengerből a másikba.

A legfontosabb a Leningrád-szorosai víziút. A Ladoga és Onyega tavak, a Szvir folyó kihasználásával a Sztalin csatornán át a kisebb hadihajók minden nehézség nélkül érhetik el Poljarnoje hadikikötőt és a Fehér tenger mindig jégmentse részét. A csatorna 227 kilométer hosszú, 9 zsilipje van.

Az Azovi tengerbe ömlő Don-t a Kaspi tengerrel — és a Volga révén Moszkvával — összekötő Manics csatornát most ássák a munkások ezrei. Rövidesen pedig megkezdik annak a csatornának az építését is, mely Moszkvától az Oknán át a Gyesznába vezet. A Gyeszna a Dnyeperbe, a Dnyeper viszont a Fekete tengerbe torkol, ami tehát a Moszkva—Odessza víziút megvalósítását jelenti.

Szovjetország nagyszabásúan tervezett csatornahálózatát óhajtja minél előbb elvégeztetni.

Ahol folyók, víziutak nem állanak rendelkezésre, ott a legutóbbi időben széles, jó alápítményű utak építésébe kezdett, hogy gazdag benzinkészletét a motorosítás által gyümölcsöztesse.

Hány angol hajót süllyesztettek el a németek

(London. Reuter). Azzal a rádió megismételt kijelentéssel szemben, hogy brit repülőgépek bombáztak Németországban — nem katonai célpontokat, mint például nyílt városokat és falvakat, londoni hivatalos körökben megállapítják, hogy sem nyílt várost sem egyéb nem katonai célpontot Németországban brit repülők nem bombáztak.

Londonban szombaton este hivatalosan megcáfolták azt a hírt, hogy bármiféle angol dandárparancsnokot — vagy vezérkarát Norvégiában az ottani hadműveletek során elfogták.

A „Reuter“ cáfolja azt az állítást, hogy német repülőgépek 5 cirkálót és 13 csatárszállító hajót süllyesztettek el. Mindössze két halászhajó süllyedt el, de emberéletben nem esett kár.

A „Reuter“ azt jelenti „valahonnan Norvégiából“, hogy az angol csapat és hadianyagszállítások rendszeresen folynak Norvégiában és a német támadásokat visszaverték.

Angol válasz Ribbentrop beszédére

(London). A Reuter Iroda közli, hogy Londonban szombaton délután hivatalos megjegyzéseket fűztek Ribbentrop német külügyminiszter beszédére. Eszerint a háború oka Lengyelország megtámadása volt, — amelyhez szerződéses kötelezettségek fűzték Nagy-Britaniát és Franciaországot. A szövetségesek nem tervezik a német nemzet megcsonkítását.

1. Igaz az, hogy az angol és francia kormány elhatározta, hogy megakadályozza Németország tevékenységét a norvég terroriális vizeken. Innen ered az az elhatározás, hogy aknamezőket raknak le.

2. A szövetséges kormányok engedélyt kértek arra, hogy Norvégián és Svédorszá-

gon keresztül segítséget küldjenek Finnországnak. Amikor ezt elutasították, a szövetséges kormányok nem folytatták tervüket.

3. A norvég kormány nemcsak nem határozta el, hogy a szövetségesek oldalán beavatkozik a háborúba, hanem következetesen megtagadta a hozzájárulást még ahhoz

Felülvizsgálják a fegyverkereskedések és fényképészeti műtermek működési engedélyét

(Bucuresti). Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter körrendeletet intézett az ország valamennyi rendőrhatalóságához a fegyverek és fényképező készülékek forgalombahozatalának rendezése ügyében.

A körrendelet utasítja a rendőrhatalóságokat, hogy vizsgálják felül minden fegyver, illetve lőszerruház, fényképészeti üzlet, valamint idegen állampolgár vezetése alatt működő fényképészeti műterem engedélyét. A szabálytalanul kibocsátott engedély alapján, illetve engedély nélkül működő üzleteket és műtermeket azonnal be kell zárni és az ott található tárgyakról leltározási jegyzőkönyvet kell felvenni. A szabályosan kibocsátott engedélyek alapján működő üzlet, illetve műteremtulajdonosok 10 nap leforgása alatt kötelesek az illetékes rendőrközpont jelenlétében leltárt készíteni. Eladás csak az illetékes rendőrkésztor, vagy rendőrfőnök személyes engedélye alapján eszközölhető. Idegen állampolgárságú műteremtulajdonosnak nem áll többé jogában városok, utcák, ingatlanok, tájak, intézetek fényképezése, valamint hasonló tárgy felvételek kidolgozása csakis kvesztori engedély alapján. Kihágás esetén az 1940-es 27983 és 390065. számú rendelet alkalmazandó, azzal a szigorítással,

Szabó és szabónőket

értesítjük, hogy nem csak a szövetségeseknek, hanem az összes bélésszármazéknak az árát is leszállítottuk. Teljes tisztelettel:

Deutsch Posztóáruház

Oradea, Str. Avram Iancu 4. sz.

is, hogy norvég területen csapatok haladjanak át Finnországra.

4. Ha a csapatok készen lettek volna a norvégiai partraszállásra; nem állott volna be késedelem Norvégia megsegítésének végrehajtásában. A beállott késedelem az erők összegyűjtés szükségletének tulajdonítható.

5. Ha az aknamezők elhelyezése csak a partraszállás előkészítése lett volna, a szövetségesek nem jelentették volna ezt be. — Kizárólag a semlegesek érdekeinek szem előtt tartása miatt tettek így.

6. A német expedíció több nappal ezelőtt utnak indult, mielőtt az aknamezőket elhelyezték.

7. A norvégiai német partraszállást a német titkos ügynökök tevékenysége tette lehetővé. Angol ügynökök nem tettek előkészületeket az angol partraszállásra.

8. Az angol kormány azt kívánja, hogy a semlegesek tegyenek lépéseket, hogy megvédjék magukat a német támadástól, de nem felel meg a tényeknek az az állítás, — hogy a szövetségesek a háborút igyekeznek kiterjeszteni. Egy semleges állam sem mozgósított a szövetségesek támadásától való féltelmében. A háborúnak Skandináviára való kiterjesztése a német kormány akciójának volt a következménye. Ezt az akciót olyan okmányok alapján akarják igazolni, amelyekről nem volt tudomásuk, amikor a támadások megindultak. Ribbentrop beszédében nem tett kísérletet a Dánia elleni német eljárás igazolására.

(Newyork). A „Newyork Times“ Ribbentrop kijelentéseit a következőképpen kommentálja: „Olyan ez az érvelés, mintha a gyilkos, azt mondaná: Azért lőttem agyon áldozatomat, nehogy más löjje agyon.

hogy kiteszik magukat üzleteik és műtermek azonnali bezárásának.

A legújabb belügyminiszteri intézkedés értelmében az idegen állampolgárok birtokában található fegyverek, illetve fényképező készülékek, lehetőleg elhelyezésének határidejét 10 nappal meghosszabbították.

Maradék árban

egész öltönyre kabát, kosztümre és kisebb darabok. Vászon áruk nagyon olcsón kaphatók

STEINER maradákosnál
Calea Victoriei 3. az udvarban balra

— Ha fájdalom kínozza ne halassza és szedjen orvosságot. Az Urodonal az egyetlen biztos gyógyszer, mely tisztítja a vért és azt folyékonyra teszi, a vese működését biztosítja és eltávolítja a szervezetből a húgysavat. Az Urodonal megvédi a reumától, a hát és váll fájdalmaktól, szüléstől és biztosítja a szervezet zavartalan működését.

A VILÁGVÁROSI CSEMPÉSZDETEKTIVEK

Hogyan dolgoznak az amerikai vámdetektívek
az európai fővárosokban és a luxushajókon?

Jó néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett a világsajtóban a némafilmek akkor példátlanul népszerű filmprimadonnájának, Pola Negrinek ékszerbecsmpészési ügye. Pola Negri európai vendégszereplő körútjáról volt hazatérőben a Berengaria luxusgőzösön és amikor Newyork közelében a vámtisztek jelentkeztek nála, csupán kisebb értékű ékszereket mutatott elő, hogy ezeket hozza Párisból és Londonból. Egyéb elvámolni való ékszere nincsen. S ekkor következett a drámai meglepetés. A vámtiszt elővette a zsebéből egy jegyzéket, melyben összegszerűen értékben pontosan fel volt sorolva hol és milyen ékszereket vásárolt Európában a világhírű filmszínésznő. S már be is vezették a kétségbeesetten tiltakozó színésznőt a röntgenszobába, ahol az átvilágítás napvilágra hozta a ruhája alatt elrejtett és letagadott ékszereket. Pola Negri állítólag 47 ezer dollárért vette az ékszereket, ez azonban a vámtisztek becsérték jegyzékében 62 ezer dollárral szerepelt s miután a fennálló amerikai vámtörvények értelmében a tettenért csempésznek a becsérték kétszeresén felül 10 százalékos vámot és a 10 százalékos bírságot is meg kellett fizetnie, az ékszerbecsmpészési kaland pontosan 148 ezer dollárjába került a filmsztárnak, akit valósággal kolcusszegénnyé tett a csempészbaleset.

A luxushajó vámdetektívjei

A feltűnést keltő csempészesetek az amerikai vámhatóságok kitűnően megszervezett és igen ügyesen dolgozó detektívkarában leli magyarázatát. A vámdetektívek szervezete három különálló alcsoportra oszlik. Az első csoportba tartoznak a hívatatos vámkémek, akik állami szolgálatban állnak és más és más gőzösökön, de mindig mint elsőosztályú utasok jönnek-mennek Európa és Amerika között. Külsőre kifogástalan gentleman-ek ezek, akik szórakozni mennek Európába, vagy európai körutazásból mennek haza, ügyesen befurakodnak az első és második osztályú utasok bizalmába. Nagy titokban elárulják hogy sok-sok csempészett holmit visznek haza s mikor ennek fejében ők is megtudnak valamit, rögtön marconigramot küldenek Newyorkba, ahol a vámtisztek már kész és pontos listával várják a kellemetlenül meglepett csempész utast.

A gazdag amerikai hölgy megjön Európából.

A második csoportba tartoznak az alkalmi besugók, akik valamennyi társadalmi osztályból regrutálódnak. Például: a gazdag amerikai hölgy megjön Európából és megmutatja szobalányának, vagy nevelőjének, vagy társalkodónőjének a pom-

pás ékszereket, melyeket Párisban vett. S mikor ezek elragadtatással, rajongva dicsérik a sok drága holmit, az asszony eldicsékszik vele (vagy esetleg sejtetni enged), hogy még vámoit se fizetett értékük. Jön aztán idő, hogy az alkalmazott fizetésjavítást kér, amit nem kap meg, vagy fölmondanak neki és elbocsátják. Erre következik a följelentés — névvel vagy névtelenül az mindegy — és a könnyelmű hölgy csávéba kerül.

Ugyanugy az alkalmi besugók kitűnően kereső csoportjához tartoznak párisi és londoni nagy ékszercegek segédei és alkalmazottai. De ugyanakkor a társadalmi előkelőségek között is akad bőven olyan férfi, vagy nő, aki nem veti meg ezt a teljes titoktartással kezelt és tekintélyes összegű mellékjövedelmet.

A besugók jutalmazása

Ez a jutalom — a csempészesen ért tettestől fizetett egész összeg negyedrésze — nagyon csábító a följelentésre. A nem hívatatos csempészek, kik csak maguknak csempésznek, rendesen nagyon naivak és ezért főbbnyire rajtavesztenek. Azt hiszik, hogy a hajópincéreket és inasokat, esetleg matrózkat pár száz dollárért rávehetik arra, hogy segítségükre legyenek sokezer dollárért érő ékszerek, kosztümök, bundák, stb. partracsempészésében. Holott ezek mind tudják, hogy sokszor ötvenszer annyit is kereshet-

A newyorki ékszerdetektívek

Legveszedelmesebb üldözője és ellensége az alkalmi csempészeknek a harmadik csoportja: a newyorki áruháztulajdonosok és aranyművesek. Ezek újabban rendes szövetségbe tömörültek és jelentékeny összegeket áldoznak a csempészet leküzdésére. Ők ugyanis, mint legális kereskedők, hűségesen becsületesen megfizetik a vámot mindenért, amit importálnak és éppen ezért nem bírnak a konkurrenciát a párisi, londoni és berlini áruval, melyet az amerikaiak ott vásárolnak és vámentesen csempésznek be Amerikába.

A csempészetnek azonban se ez a hatalmas szervezkedés, se az alkalmi besugók, se a hívatatos kémek csoportja nem tud gátat vetni. S amikor Walter Davenortot — a newyorki vámfelügyelő doyenját — megkérdezték, hogy ugyan mennyire becsüli azoknak az áruknak az értékét, amelyeket a nagy ellenőrzés dacára mégis sikerül becsmpészni az Egyesült Államokba, a komoly tisztviselő bosszusan vállalt vont:

— Ugyan hogy lehetne ezt kiszámítani, mikor szívünk mélyén mindnyájan csempészek vagyunk és bravurnak tartjuk, ha a

nek, ha egyszerűen elárulják a rájuk bízott titkot és följelentik a csempészt.

Ékszerbecsmpész hajópincér

Példa erre a következő eset: Egy newyorki nagyáruház tulajdonosának a felesége gyönyörű gyöngysort vett Londonban s ezt vám nélkül akarta becsmpészni Newyorkba. De mivel félt, hogy rajta kapják, megállapodott azzal a pincérrel, aki a kabinját takarította, hogy ezer dollárt fizet, ha a pincér kihozza neki a gyöngysort Newyorkba a palotájába. A pincér ráállt az alkura és átvette a gyöngyöt. Mikor a hajó megérkezett a kikötőbe, a vámtisztek alig vizsgálták meg a hölgy poggyászát, sőt előzékenyen rögtön a partra engedték. A pincért ellenben mikor másnap li akart menni a hajóról, azonnal elfogták és elvették tőle a gyöngysort. A szerencsétlen ugyanis bizalmasan elmondta a dolgot egyik kollégájának és az nyomban följelentette az esetet a vámhivatalnak.

Még érdekesebb egy bostoni ügyvéd esete, aki sehogyse birt bodogulni szülővárosában. Egy szép napon eladta mindenét és nyomfalanul eltűnt. Öt év múlva aztán dusszadagon tért haza és bizalmas baráti körben elmondta, hogy évente átlag 50—60 ezer dollárt keresett a következő módon: Párisban telepedett le és állandóan figyelte az odaérkező dusszadag amerikaiakat. Barátságot kötött a nagy divatcégek és ékszereszek személyzetével, kiket pénzelt is és megtudta tőlük, hogy hol és mit vásároltak. Minden egyes esetet azonnal jelentette Newyorkban, ahol már pontos listával várták a hazaérkezőket. Ha bevallottak mindent, amit hoztak, és megfizették érte a vámot, akkor az ügyvéd nem keresett semmit, de ez nagyon ritka eset volt, ha ellenben bármit is eltitkoltak, — jött a lista, jött a bírság, a melynek negyedrészt a följelentő ügyvéd kapta.

fináncot becsaphatjuk.

Amiben, valljuk meg őszintén, tökéletesen igaza van az öreg vámtisztviselőnek.

A gázvédelmi előadások további sorrendje

A gázvédelmi előadások május havi sorrendje, mely a Katolikus Körben lesz megtartva délután 3—5 óra között, a következő:

Május 2-án az A kezdőbetűs családnevűek részére,

május 3: B kezdőbetűsök

május 4: C.

május 6: D,

május 7: E,

május 8: F,

május 9: G,

május 11: H,

május 13: I.

május 14: J.

május 15: K,

május 16: L,

REGISTRU DE CONTROL

Pénzügyigazgatóság által aprobált
2% forgalmi adó ellenőrző könyvek

Pásztor Ede cég papírkereskedésben

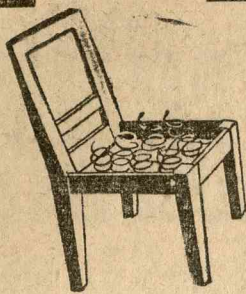
Ara

20 Lei

Oradea, Piața
Mihai Viteazului 4

Svédország ismétellen hangsúlyozza békevágyát

(Stockholm). A svéd rövidhullámú adók állandóan hangoztatják, hogy bármi történjék is, Svédország megvédi függetlenségét. A Havas távirati iroda hozzáteszi, hogy Svédország mindenáron a semlegességet akarja, de ha sor kerül rá, szabadságát fegyverrel is megvédi.

Egy ilyen székre
is le lehet ülni

de mennyivel jobb, ha párnázva van. Hasonlóképpen van ez a kávéval is: a Franck-kávépótléktól ízletesebb lesz.

Bismarck német kancellár leghíresebb kémnője

a múlt század legszebb kalandornője volt...

A nők általában két okból kémkedtek: vagy pénzért, vagy lelkes hazafiságból. Az a nagy és híres kémnő azonban, akinek szociosan érdekes történetét most ismertetjük, fanatikus gyűlöletből kémkedett Németország javára Franciaország ellen, mert, mint látni fogjuk, a franciák női büszkeségében sértették meg.

Amikor 1867-ben a német külpolitika

arról értesült, hogy Franciaország állami gépezete „akadozik”, Bismarck elhatározta, hogy egy igen intelligens, olyan megbízottat küld ki Párisba, aki „tisztán lát” és aki rövid idő alatt számot adhat a francia hadsereg teljesítőképességéről. A választás Lachmann Terézre, a világhíres szépségű kalandornőre esett.

»Németország és Franciaország között előbb-utóbb kenyérlőrésre kerül a dolog

November 2-án éjjelkor egy mélyen lefátyolozott hölgyet vezettek a legnagyobb titokban Bismarck elé, aki nyájas hangon így fogadta Lachmann Terézt:

— Vegye le kérem fátylát és kalapját, hiszen — tette hozzá huncutkás mosollyal a kancellár —, hátha nem is a remek Teréz ül velem szemben? Arról van szó, hogy Németország és a franciák között előbb-utóbb kenyérlőrésre jut a dolog... Hireim vannak arról, hogy a francia hadsereg szelleme nem jó... Ön, nemde ért engem? Önre hárul a feladat, hogy itt tisztán lássunk, mindent... Ön gyönyörű, okos, szereti a pénzt is? Nemde, asszonyom?...

De a vaskancellár ez esetben nem jól fogta meg a dolgot. Teréz megvető mosoly kíséretében ezt felelte:

— Bármennyire is megtisztelő excellenciád ajánlata részemre, nem vállalom a feladatot... Lachmann Teréz, bár szegény és becsületes, de... pénzért semmire sem vállalkozom...

Igy az audiencia váratlan rövid ideig tartott és Teréz eltávozott.

A porosz vezérkar vezetőit azonban még fájdalmasabban érintette Teréz eltűnése Berlinből. Amikor pedig megtudták, hogy szép asszony Párisban tűnt fel, egyenesen Németország elleni kémkedéssel gyanúsították.

Lachmann Teréz azonban a francia vezérkarnak sem kémkedett. Eszéágába sem jutott. Sőt. Szíve szavára hallgatva, menyasszonya lett a 19. század egyik legnagyobb zongoraművészenek, egy Hertz Henrik nevű urnak. Itt kezdődött Teréz, de talán azt mondhatnám, Franciaország sorsának is átváltozása.

„Sajnálom, madame,
Ön nem léphet be”

1869-et írunk. III. Napoleon udvaránál fényes fogadást tartanak, amelyre természetesen Hertz is hivatalos volt. Az Elysée-palota aranyportálja előtt sorjában torpannak meg a szebbnél-szebb fogatok és paripák. — Egy aranyküllős, remek orosz trapperek által vont elegáns fogat áll most meg a bejárat előtt. A keresztbefont karu livrés inas gyorsan leugrik a bakról és feltűnő éjlenk

mozdulattal, mintha sietne, az Elysée-palota portásának ajtaja előtt kinyitja a kocsiját, amelyből először Hertz száll ki, majd Lachmann Teréz. Alig léptek be azonban a

Uj, impozáns helyiségekben
bőséges választékkal áll a
közönség rendelkezésére.

Blănăria Parisiană
május elsején
a Heyman udvarba költözik
Telefon 35-82

Nyári megővásra — teljes érték-
biztosítással elvállal mindentől
szőrmét, tetrahát, szőnyeget!

kapun, egy francia vértestiszt lépett hozzánk és a zongoraművészt félrevonva, valamit fülébe sugott. Teréz, az asszonyok hatodik érzékével tüstént megneszelte, hogy itt valami „nincs rendben” és a tisztól kért felvilágosítást. Ez elég ridegen, csupán ezt mondta neki:

— Sajnálom, madame, ön nem léphet be, parancsom van rá...

E kijelentést drámai jelenet követte: Lachmann Teréz egy pillanatra elsápadt, majd ajkára harapva, de most már lángoló arccal és szemmel végigmérve a tisztet, hangozott ezt felelte:

— Jól van uram! Tudomásul veszem, de — és most jól figyeljen —, nem sokára eljön az óra, amikor Lachmann Terézt itt, mint kitüntetett magas vendéget fogják fogadni.

Mától fogva Önöké vagyok,
Bismarck

E perctől fogva Teréz szótlanná vált, napról-napra emésztette magát, mind ingerültebb lett, de egyelőre nem cselekedett,

csak várt, egyre várt.

Hertz Henriket elhagyta, mert, bár szerette, de hatalmas bosszujának eszköze ez a polgári származású ember nem lehetett. Titokban levelet írt Bismarcknak, amelyben felajánlotta szolgálatait Németországnak, — hogy Franciaország ellen kémkedjék... — Mától fogva Önöké vagyok, nagy Bismarck — írta levelében.

E naptól fogva Lachmann Teréz szorgalmasan küldte jelentéseit Berlinbe. Természetesen a legnagyobb elővigyázatossággal mellett és titokban. Berlin és a vezérkar napról-napra tisztábban látta, hogy Franciaország egyre hanyatlak, pénzügyei romlanak és hogy hadsereg nem elég erős. Napoleon pedig nem törődik a francia kémkedés fejlesztésével és az ellenséges kémkedés megakadályozásával.

1870 tavaszán Teréz a Champs Elyséen egy telket vétetett meg.

„Piac a német acélárak
részére megteremtve”

Ilyen előzmények után következett el az 1870. július 13-a, amikor Bismarck Moltke és Roon tábornokok társaságában ebédelt, a következő tartalmu táviratot kézbesítették neki:

— Piac a német acélárak részére megteremtve, küldemény jöhet. Late. — Jól tudjuk, hogy a német „acél” a porosz herceget jelentette, az aláírás pedig Lachmann Teréz.

A német diplomaták és a kémek jól megalapozott munkáját a hadsereg folytatta, szavukat a német lövegek mindent elsöprő dörgése vette át...

Bismarck híres kémnője, Lachmann Teréz, megbosszulta magát...

SZINHÁZ

A Thalia operettegyüttesének
vendégjátéka szinrekerül az idei
szezón nagy bombája a:

HANDA-BANDA

A jövő szombaton hosszú szünet után ismét eljön hozzánk a Thalia kiváló operettegyüttese, hogy bemutassa várcsunk közönségének Szilágyi-Eisemann óriási sikert aratott nagy revü-operettjét a Handa-Bandát.

Heti műsor.

Május 4. Szombat este 8: Bemutató előadás. Handa-Banda. Szilágyi-Eisemann nagy revü-operettje. Premierbérlet 17. szám. Vasárnap d. u. 3: Pusztai szerenád. Első olcsó helyáru előadása.

Vasárnap délután 6: Handa-Banda. másodszor.

Vasárnap este 9: Handa-Banda. Harmadszor.

Hétfő este 9: Handa-Banda. Negyedszer. Kedd d. u. 5: Zsimberi-zsombori szép asszony. Olcsó helyárukkal.

Kedd este 9: Handa-Banda.

Jegyek a fenti előadásokra elővételben keddtől kezdődőleg már válthatók a színház elővételi pénztáránál 11—1-ig és 4—8-ig.

A LEVEGŐ ÉS TENGHER HARCA

1,729.772 tonna

az egyik oldalon

**Az angol tengeri haderő fölényét
Németország is elismeri és a légi
haderővel próbálja ellensúlyozni**

145.103 tonna a

másik oldalon ...

A második világháború kitörése óta a nemzetközi sajtóban több cikk jelent meg a hadviselő államok tengeri haderejének tengeri nagyságát illetően. E cikkek javarésze téves információk alapján íródott, olyan számok szerepeltek benne, amik semmi szín alatt sem tükrözték vissza az erőviszonyokat.

Ami az adatok helyességét illeti, nem hiszünk, hogy akadna valaki, aki mondjuk kétségbe vonná a „The Year Book Of Admiralty” pontosságát. Ez az érdekes könyv — 1940-ben, a második világháború kitörése után The World's Navies című fejezetében elsősorban is utal arra, hogy az admirálisok szinte elképzelhetetlenül hatalmas összegeket fordítottak a tengeri haderő kiépítésére és modernizálására érdekében. Így 1939 évben nem kevesebb mint 149.399.000 fontot irányoztak elő a haditengerészet költségeinek fedezésére, amely összeget megtehették még egy 23.281.500 fontos póthittel.

Nem vágnak azonban elébe a statisztikai kimutatásoknak.

Az angol admirálisok 1940-es évkönyvében szembe állítja a hadviselő államok tengeri haderejét. Az évkönyv megemlékezik külön az ausztráliai, a kanadai, indiai, újzeelandi és a délafrikai tengeri haderőről, — megjegyezvén, hogy háború esetén eme flották is angol haditengerészet kötelékébe tartoznak.

KI A TENGEREK URA?

A statisztikát kezdjük mindjárt Angliával. Az évkönyv szerint az angol haditengerészet egységeinek kimutatása táblázat szerint a következőképpen fest:

Első osztályú csatahajók:

Összesen 7 osztály szerepel. Az egyes osztályok elnevezése a következő: 1. Lion, 2. King George V., 3. Nelson, 4. Royal Sovereign, 5. Queen Elizabeth, 6. Hood, 7. Renown.

A Lion osztályba két elsőosztályú csatahajó tartozik, a Lion és a Temeraire. Mindkettő 40 ezer tonnaúrtartalmu. Fegyverzetük 16 darab nagykaliberű ágyú. A King George V. osztály tagjai a következők: King George V., Prince of Wales, Anson, Jellicoe, Beatty. Mind az öt csatahajó 35 ezer tonnás és egy-egy hajó fegyverzete 14 nagykaliberű ágyúból áll.

A Nelson osztály tagja a Nelson és a Rodney. Tonnaúrtartalmuk fejenként 33.900. A Royal Sovereign a következő egységeket foglalja magában: Royal Sovereign, Ramilies, Revenge, Resolution. Tonnaúrtartalmuk 29.150. A Queen Elizabeth egységei: Queen Elizabeth, Malaya, Valiant, Warspite, Barmham. Tonnaúrtartalmuk fejenként 31.100. A Hood osztály egy egységből áll 42.100 tonnaúrtartalommal. A Renown osztálynak két tagja van, a Renown és a Repulse. Tonnaúrtartalmuk 32.000. (A háború első hónapjaiban a Repulse csatahajót a németek elsüllyesztették).

II. Első osztályú cirkálók:

1. A Norfolk osztályában szerepel a Norfolk és Dorsetshire. 2. A York osztályában a: York és Exeter. 3. A Kent osztályba a: Kent, Suffolk, Cornwall, Berwick, Cumberland, — RAN. (Royal Australian Navy) különítmény tagjai az Australia és a Canberra. 4. London osztály tagjai: London, Shorophire, Sussex, Devonshire. Az elsőosztályú cirkálók tonna-

úrtartalma 9—10 ezer tonna között váltakozik.

III. A könnyű cirkálók

terén a helyzet az, hogy 1939 évben négy cirkáló építését kezdték meg. Ezeknek az építése még folyamatban van.

IV. Repülőgépanyahajók:

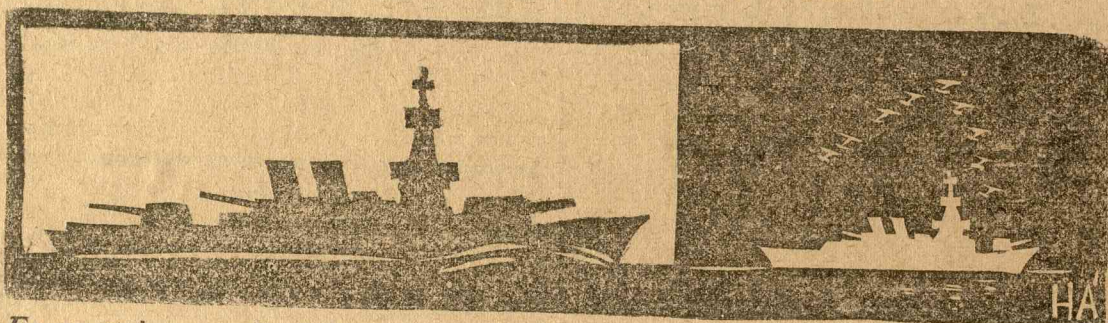
1. Courageous, (németek elsüllyesztették) 2. Glorious. 3. Victorious, 4. Formidable, 5. Indomitable, 6. Impacable. 7. Ark Royal, 8. Furious, 9. Hermes, 10. Eagle, 11. Argus. — (Tonnaúrtartalom 14—22 ezer tonna).

Kisebb repülőgép bázis hajók:

1. The Albatros, 2. Hobart, 3. Perth. Az előbbi kettő cirkálóból alakult át repülőgép bázisu hajóvá.

V. Torpedórombolók:

Az angol torpedórombolókat két típus szerint különböztetik meg. A „V” típus a legújabb. Az e típusba tartozó torpedórombo-

Ez az arány a szövetséges és német flotta között. Az ismert Göring-terv szerint az erőviszonyokat Németország repülőgépparkjával ellensúlyozná

lók 1100 tonna úrtartalmuak. Az újabban épült torpedórombolókat az „L” típusba sorozták. Ezek tonnaúrtartalma 2000. Fegyverzetük a legtökéletesebb és kettős, négyes torpedó lövő csövekkel vannak felszerelve. A torpedórombolók száma 150-re tehető.

VI. Tengeralattjárók.

A legnagyobb típusú angol tengeralattjárók a következők: Thames, Rainbow, Parthian, és Odin. Vízkiszorításuk 2000 tonna. A fenti négy osztályon kívül a Porpoise osztályba könnyebb tengeralattjárók tartoznak. Új típusuk a Triton osztályba tartozó mellényzseb tengeralattjárók. Ebbe az osztályba tartozott a tragikus sorsú Thetis is. A tengeralattjárók száma az admirálisok évkönyve szerint 52.

VII. Őrhajók:

Ezek a legkisebb és leggyorsabb hajóegységek. Mint monitorok nagyobb folyamokon is teljesíthetnek szolgálatot. Számuk kibővült a motoros hajókkal 70-re, amelyek óránként elérik a 70—80 kilométeres sebességet.

VIII. Könnyű cirkálók:

Tíz osztályból áll. A Fiji osztályába tartozik 9, a Didó osztályba 10, a Southamptonba, 10, az Arethusa osztályba 4, az Amphionba 2, a Beanderbe 5, az Emeraldba 2, a Despatchesba 8 az Effinghamba 3 s a „C” osztályba 13 cirkáló. — E cirkálók tonnaúrtartalma 4 10 ezer tonna között váltakozik.

Amit a légi haderővel kell ellensúlyozni

Mellékesen jegyezzük meg a következőket: a francia tengeri haderő nevesebb egységei a következők: Első osztályú csataha-

jók: A Richelieu osztályban két csatahajó szerepel, a Dunkerque osztályban ugyancsak kettő, a Bretagneban 3, míg a Coubertben 2. A legnagyobb tonnaúrtartalom 35 ezer. A cirkálók sorában a következő hajók szerepelnek: a De Grasse osztályba 3, a La Galisson Niere osztályban 6, a Duguay-Truin osztályban 3, az Emile Bertin osztályban 1, a Pluton osztályban 1 és a Jeane d'Arc osztályban 1 cirkáló. A torpedórombolók száma 50, a tengeralattjárók száma 40. Repülőgépanyahajókké 1.

A szövetségesek 1 millió 729 ezer 772 tonna úrtartalom fölött rendelkeznek.

Ezzel a jelentős tengeri haderővel, amelyet fent számszerűleg, névszerűen, tonnaúrtartalom szerint fent kimutattunk, a német tengeri haderő a következő számokkal szerepel:

I. Első osztályú csatahajók:

1. Bismark osztályba szerepel 2, — a Scharnhorst osztályban 2, a Deutschland osztályban 3 csatahajó.

II. Nehéz cirkálók:

A Blücher osztályban 5 darab 10 ezer tonnás cirkáló szerepel.

III. Könnyű cirkálók:

1. M.N.O. és P. osztályba tartozik 4, a Nürnberg osztályba 2, a Köln osztályba 3, — míg az Emden osztályba 1 cirkáló.

A második világháború kitörése óta elsüllyesztették a Graf Spee-t és az Emden-t.

IV. Repülőgépanyahajók:

1. Graf Zeppelin 19.250 tonnaúrtartalmu. A „Hitler” építés alatt áll.

V. Torpedórombolók:

1935 év óta a német haditengerészet egy 1625 tonnás standardtipust fogadott el. Az eme osztályba tartozó torpedórombolók száma 60. A nagyobb osztályt reprezentálja a „Z-17” 1811 tonna úrtartalommal. Ebbe az osztályba tartozik 30 torpedóromboló.

VI. Tengeralattjárók:

A német tengeralattjárók pontos száma 75. Az „U-37” és az U-40 osztályba tartoznak a 740 tonnás tengeralattjárók, míg újabban építés alatt vannak az 500 tonnás egészen új típusú tengeralattjárók.

Különleges tengeri légi szolgálata illetve kisebb bázis hajója Németországnak nincsen.

Most vegyük számba az egyes egységeket. A szövetségesek rendelkezésére áll: 31 csatahajó, 96 cirkáló, 12 repülőgépanyahajó, 200 torpedóromboló, 70 őrhajó, 92 tengeralattjáró, 10 aknakerakóhajó.

A német hadvezetőség rendelkezésére áll: 7 csatahajó, 15 cirkáló, 1 repülőgépanyahajó, 90 torpedóromboló, 75 tengeralattjáró. A német tengeri haderő tonnaúrtartalma 145 ezer 103 tonna.

A szembevetés nagy differenciát a német hadvezetőség a légi haderejével igyekszik nivellálni. Hogy ez mennyiben fog sikerülni, az a jelen pillanatban még a jövő mélyes titka.

Halmay Árpád

Eladó egy alig használt 510-es és egy gel ellátott levelekre válaszoló. Fajbaromfi 800-as csibeköltetőgép. Csak válaszbélyeg-tenyészet. Oradea, Str. Franceza 12.

Féltékenységirohamában az apa megölte saját fiát, meri elcsábitotta szeretőjét

Négy évi börtönbüntetés után most szabadul ki a lélekben megtört apa

(Cluj.) A kolozsvári központi rendőrség bünygyi osztály daktiloszkopiai irodája és előszobája zsúfolásig teli volt rendőrtisztviselőkkel. Serban bünygyi kapitány irodájában minden szem egy csontra és bőre soványodott rongyos öltözetű sápadt arcra esett.

— Hát ez vajjon mit csinált? — érdeklődik az egyik tisztviselő izgatott hangon.

A delikvens régi ismerős, bár a börtön következtében úgy testileg, lelkileg, mint szellemileg teljesen összeroskadt.

Az összesereglett hivatalnokok szétszatanak. Közben a rendőrkapitányt a szomszédos irodába hívják a telefonhoz. Megragadom az alkalmat és megindítom a kérdések ostromát:

— Hogy hívják?

— Rédl a nevem, feleli, — úgy hívnak, mint a világhírű egykori vezérkari ezredes... Csupán annyi a különbség, hogy én nem hazaárulásért kerültem a börtönbe

— Hát miért?

— Megmérgeztem, azaz megöltem a fiamat — válaszolja némi szégyenkezéssel.

— És mennyit ült?

Négy keserves év

Az ötven év körüli, egvébként kellemes arcú, megnyerő modoru és kimért szavú férfi, fakó zsebkendőjével letörli homlokáról permetező verejtéket és mélyen sóhajozva mondja:

— Négy évet. Nehéz, gyötrelmes idő. — Börtönben.

A végzetes ujszereltem

— Hány éves volt a fia, mikor eltette láb alól? — kérdeztem.

— Tizenkilenc éves — hangzik a felelet.

— Talán a felesége vette el józan eszt?

— Nem — mondotta rezignált fejbólintással Rédl — fiam barátnőmet csábította el

— Hány nőt szeretett életében?

Hallgatása sokat mond...

Hallgatásasokat mond

A kérdéseim zápora alatt izzadó férfi hirtelen elhallgatott. Hiába faggatom, kérdem: nem szól. Bágyadtan iekint rám és aztán szomorúan nézi az ablakon át a Berthelot ucca járókelőit. Néhány másodperc múlva hozzátesszi megváltozott hangon:

— Valami kényelmetlen lelki szorongást érzek állandóan — panaszodik és a jobbkezevel simogatja omlokát. Nagyon sokat szenvedtem négy év alatt.

Erős köhögés rázza fel gondolataiból. — Különösen lelkileg. Csoda, hogy még nem zavarodtam meg.

A féltékenység öle.

— Féltékenységből követte el tettét?

Az emberroncs összeráncolta homlokát, bánatosan kémlelt maga körül, majd így felelt halk hangon:

— Igen.

Amidőn az iránt érdeklődtem, hogy visszamegy-e majd a szamosmegyei községbe, szülőfalujába, türelmetlenül legyintett:

— Dehogyan megyek vissza. Feleségem elvált tőlem. Nem is haragszom rá, hiszen j. gosan cselekedett. Gyermekeim nincsenek.

— Vagyona nincs?

— Sajnos, teljesen koldusbotra jutottam.

— Csak az az egy gyermeke volt?

— Csak.

— Amikor ezt a szót kiejtette, arca teljesen eltorzult. Testben, lélekben összeroskadt, szinte öregebb lett.

— Hozzáartozói sincsenek? — nyujtom jobbomat bucsura.

— Távoli rokonaim vannak, de azok — miután a végzet karmai közé kerültem — mindannyian lapok útján tisztára mosták magukat. Kijelentették, hogy jóformán nem is vagyunk rokonok. Csak a község megvető pillantásaival a fiam sirjával....

A HABZÓ FOGPÉP

Két nagy könnycsepp gördült ki szeméből....

—... és számomra a szomorú emlékekkel találkozónék, ha oda visszatérnék... — csuklott össze Rédl József.

A váratlan nagy esőt jelző felhők az irodát hirtelen elsötétítik. Olyan sötét lett, akárcsak a balsorsu egykori éalás jómódu Rédl József multja és vigasztalan jövője....

Mephalt Magyar Imre a hires pesti cigányprimás

(Budapest). Szombaton a késő esti órákban terjedt el a városban a hír, hogy meghalt Magyar Imre, a hires cigányprimás.

Magyar Imrét már hosszabb idő óta súlyos vesebaj kínoztta, amit eleinte nem vett túlságosan komolyan. Foglalkozásával járó éjszakai munka is nagyban hozzájárult a betegség elhatalmasodásához. Betegsége rohamosan rosszabbodott, úgyhogy kéthétfele elelőtt bevonult az egyik szanatóriumba, ahol azonban már a leggondosabb orvosi kezelés sem tudott rajta segíteni. A hires

cigányprimás szombaton este 9 órakor hozzátartozói körében a szanatóriumban elhunyt. Csak 46 -ves volt.

Magyar Imre debreceni zenész-családból származott. Képzett zenész volt, zeneakadémistát végzett. Nagy tehetségével csakhamar a legnépszerűbb muzsikosok közé emelkedett. Meghívást kapott Londonba is, ahol huzamosabb ideig muzsikált, vendégszerpeit Amsterdamban is s mindenütt népszerűsítette a magyar cigánymuzsikát.

ISIAS

Számos neuralgikus fájdalom rejtett oka, igen gyakran, a huygsav. Így a trigeminus-ideg neuralgiái (fog, fül, arc és vakszem tájéki fájdalmak) nyakszirt-neuralgia, bordák közötti-neuralgia, derék- és hastájéki-neuralgia, valamint üldideggyuladása (isias) oka sokszor a huygsav, amely lerakódik az ideghártyák alá.

A huygsav által átitatott ideghálózati kezelésére csak egyetlen hatásos mód létezik: az Urodonal kura, amely a betegség rejtett okait kezeli ki, azaz kiválasztja és eltávolítja a huygsavat.

Doktor P. E. Lévy, — aki hosszú éveken át volt a párisi kórházak vezető orvosa és akinek idegbetegségekre vonatkozó értekezései a legmértékadóbbak, — az isiasra vonatkozó egyik fontos munkájában rámutatott annak feltétlen szükségességére, hogy ezeket a megbetegedéseket okvetlenül Urodonal-lal kell kezelni.

URODONAL

A LEGBIZTOSABB REUMA ELLENI SZER

Ha meg akar szabadulni fájdalmaitól, szedjen minden nap 2 kávéskanál Urodonal-t, egy kevés vízben. AZ URODONAL MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY 1908—1935 között, a tudományos és orvosi akadémiák számos értekezés foglalkozott kitűnő hatásával. KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIÁKBAN

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

SPORT.

A Nac nyerte a husvétí körmérkőzést

Külföldi program hiányában a váradi csapatok egymás között rendeztek körmérkőzést. A barátságos mérkőzések szép erkölcsi sikerrel jártak. — Különösen a NAC-Törek-

vés volt nivós és a futball igazi propagandája. A NAC-Crisana mérkőzés is sportszerű keretek között folyt le és csak ritkán szaktették meg sportszerűtlen momentumok.

Nac-Törekvés 2:1 (2:1)
Oradea, 1000 néző, bíró Szabados

A mérkőzés magán viselte a barátságos meccs jellegét. A két csapat lendülettel igyekezett küzdeni és régen lehetett akár a NAC-ot, akár a Törekvést ilyen jó formában látni, ilyen kedvvel küzdeni.

A NAC technikai felkészültsége, ma is magas fokon áll. Az eredményt azonban részben a tulkombinálás, részben a kitűnően védő Nisfor kapus akadályozta meg. A két csapat első perctől az utolsóig igen szép futballt játszott és végig lekötötte a közönség érdeklődését.

A NAC lendületesen kezdett és az első lefutást Pap Sanyi eredményesen fejezte be.

(1:0). A zöld-fehér akciók folytatódnak és úgy látszik, hogy a gólnak folytatása lesz, — azonban az elmaradt sé lassan kiegyenlítődik a játék. Sőt a 25. percben a Törekvés lefutása eredménnyel jár az első lövést védi Borbély, a másikat azonban Balcs benyomja (1:1). A zöld-fehérek megint felvonulnak és Feisthammel beadását Nyisztor kiűti, de Rác végleg belövi (2:1).

Szünet után a zöld-fehérek támadnak tovább, de a Törekvés védelem kitűnően áll a helyén, Rocskával az élen, minden támadást visszaver, s ami kapura megy azt Nyisztor teszi ártalmatlanná.

Nac-Crisana 5:3 (3:0)
Oradea, 1000 néző bíró Rechesan

A körmérkőzés második napján a NAC és az Universitát verő Crisana kerültek össze. Az eredmények alapján fölényes Crisana győzelemre lehetett számítani, azonban a sürge NAC játékosok gyors három gól vezetésre tettek szert és az első negyedórán eldöntötték a mérkőzés sorsát. A Crisana csak szünet után szerepeltette Pop Aurel-t. Az első félidőben Lucut játszott. Záborszky helyett Strája bekkelt. A NAC Schertz Madách, Haláti, Pop, Feisthammel, csatársorral állt ki és a kapuba Nyisztor védett.

A zöld-fehérek úgy kezdenek, mint az első nap a jobb oldalról átjátszott labdát Feisthammel belövi (1:0). A Crisana hiába próbálkozik Haláti szöktetésével Scherz lefut Pop eléje megy Scherz átmegy rajta és az üres kapuba lő (2:0). A zöld-fehérek kö-

vetkező akciója is sikerül és a 16-ik percben Pop Sanyi 3:0-ra javít.

Szünet után változatosabban esnek a gólok. A második perc Madách leadását Haláti hálóbá fejeli (4:0). A hetedik percben eredményes a Crisana több lövés megy kapura míg Cia betalál (4:1). Ursan lefut Borgea és Nistor támadják a csatár belelő, de a bíró 11-est ítél. Torzsok penaltiját Nyisztor kiűti. 21-ik percben Malița lefut átküzd magát a védőkön be is lövi (4:2). Ezután sportszerűtlen jelenet következik Nagy Ödön lerugja Scherz kité a mentők visznek le a pályáról. A 40-ik percben Pintye haza akar adni Pop Sanyi kijött a kapuból öngól. (5:2) Az utolsó előtti percben Pop Aurel beállítja a végeredményt (5:3).

Crisana-Universitatea 2:0 (1:0)

A csoportbajnokságot eldöntő derbi Kolosváron zajlott le. A Crisana előre megbeszélte taktikával ment le, az előírásokat pontosan betartották és győztek. A győzelem egyúttal a csoportbajnokságot is jelenti. — A Crisana nagy lendülettel támad és igyekezik sikert koronázni, a 15-ik percben Pop Aurel megszerzi a vezetést 1:0. Utána

a Crisana visszavonja az összekötőt, három csatárral portyázik elől. Az U támad de a Crisana jól védekezik. Szünet után ismét nagy irammal kezd a Crisana. A 16-ik percben Pop Aurel ismét eredményez 2:0. A Crisana megismétli az első félidő taktikáját, mába támad az U a Crisana minden támadást sikerrel visszaver.

B. divíziós mérkőzés

Szatmár: Olimpia—Cimentul 2:1 (0:1).

A Vénus a Rapid a Román Kupa döntőjében

Bukarestben és Brailan tegnap játszották le a román kupa elődöntőjét. A győztesek s így a román kupa résztvevői a Vénus és a Rapid lettek.

Venus-Sportul Studentesc 4:2 (2:1)

Rapid-Braila FC 2:0 (2:0)

Husvétí Kupa Bucarestben

Bucarestben husvétí kupa körmérkőzés volt. A döntő döntetlen maradt és a meccset Kedd délelőtt újra játszották.

Fontos vezetőségi ülést tartott a Törekvés

A Törekvés újonnan megválasztott tisztikara tegnap délelőtt fontos vezetőségi ülést tartott. Az ülésen Farkas Pál elnöklettel és erőteljes aktivitást határozott el. A Törekvés számára megfelelő otthoni helyiséget keresnek és addig is elkérlik a Crisana Palacéból volt kiutazási engedélyt. Erélyes tagszerzés beindítását határozta el a vezetőség.

Ifjúsági bajnokság

Electrica ifjúsági—NAC ifjúsági 3:1 (1:0). S

SZÍNHÁZ.

(A Szabadkay operett együttes előadása.)

Heti műsor:

Kedd d. u. 3: Csak egy kislány. Először o' cso helyárrakkal.

Kedd d. u. 6: Paradies kisasszony. Rendes helyárrakkal.

Kedd este 9: Lehullott a rezgőnyárfa.

Szerda d. u. 3: Dalol a Volga olcsó helyárrakkal.

Szerda d. u. 6: Lehullott a rezgőnyárfa. Rendes helyárrakkal.

Szerda este 9: Román előadás.

Rádió-műsor

KEDD

12: Időjelzés, vízállásjelentés, éterrend, egészségügyi tanácsok. 12.10: Ion Mátache népi zenekara. 13: Jean Mascopol románokat énekel. 13.20: Időjelzés, sport hírek. 13.30: Petrica Moțoi zenekarának hangversenye. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Román órák (hanglemezek). 19.55: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20.05: Romulus Vuia tanár felolvasása. 20: Szórakoztató hangverseny. — 20.45: Hírek 21: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye Ion Ghica vezényletével. 21.30: Florica Cristoforeanu énekel. — 21.50: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.10: Hírek, sport hírek. 22.30: Sandru Albu (hegedű) 23: Filmzene (hanglemezek). 23.45: Hírek francia, német angol és olasz nyelven.

7.15: Torna, hírek, hanglemezek, éterrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás és divattudósítás. 12.40: Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 13.10: Sándor János hegedű. 13.40: Hírek. 13.55: Deák László zongorázik. 14.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 15: Postászenekar. 15.30: Hírek, műsorközlés. 15.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19.05: Külső közvetítés. — 19.45: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.30: „A mo soj országa” Lehár Ferenc daljátéka. Szünetben hírek. 3.40: Táncclemezek. 0: Hírek. német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

A gázvédelmi előadások további sorrendje

Május 2-án az A kezdőbetűs családnevűek részére,
május 3: B kezdőbetűsök.
május 4: C.
május 6: D,
május 7: E,

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

KÖNNYŰ munkára fiatalabb kifizető fiút, ki biciklizni is tud, felveszünk. Cim a kiadóban. 1440

16—18 éves fiút boltiszolgának könnyű helyre felveszünk. Cim a kiadóban.

VÉTEL-ELADÁS

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánst, gyémántot. Herbst ékszeráruház. Reg. Ferdinánd 3. 5910

Nyomatott Pasztor László segedi, Oradea